

ØKOLOGIEN HAR BEHOV FOR EN STÆRK OG KOORDINERET FORSKNINGSINDSAT

Dansk økologi er efterspurgt, men økologiens fortsatte vækst og udvikling er afhængig af, at der sikres midler til forskning og innovation på et højt og stabilt niveau.

Behov for flere økologer de kommende år
Salget af økologiske fødevarer udgør ca. 12% af det samlede fødevarer salg, og næsten 95% af danskerne køber regelmæssigt økologiske produkter.

Produktionen bør dog øges og udvikles for at udnytte det fulde potentiale i økologien. I 2025 udgjorde det økologisk dyrkede landbrugsareal 11% af det samlede landbrugsareal.

Regeringen og Folketinget har sat følgende mål for 2030:

- Fordoble det økologiske areal, eksporten af økologiske varer og danskernes forbrug af økologi.
- Skabe større biodiversitet og gå forrest i kampen mod klimakrisen.
- Markant hæve ambitionerne for klima, miljø og natur.

FORSKNING OG UDVIKLING ER AFGØRENDE FOR ET BÆREDYGTIGT, INNOVATIVT OG TROVÆRDIGT ØKOLOGISK LANDBRUG

Økologisk jordbrug er helhedsorienteret og leverer bredt på mange parametre af bæredygtighed. Men der er behov for, at forskningen understøtter fortsat vækst, udvikling og innovation i økologien med henblik på at:

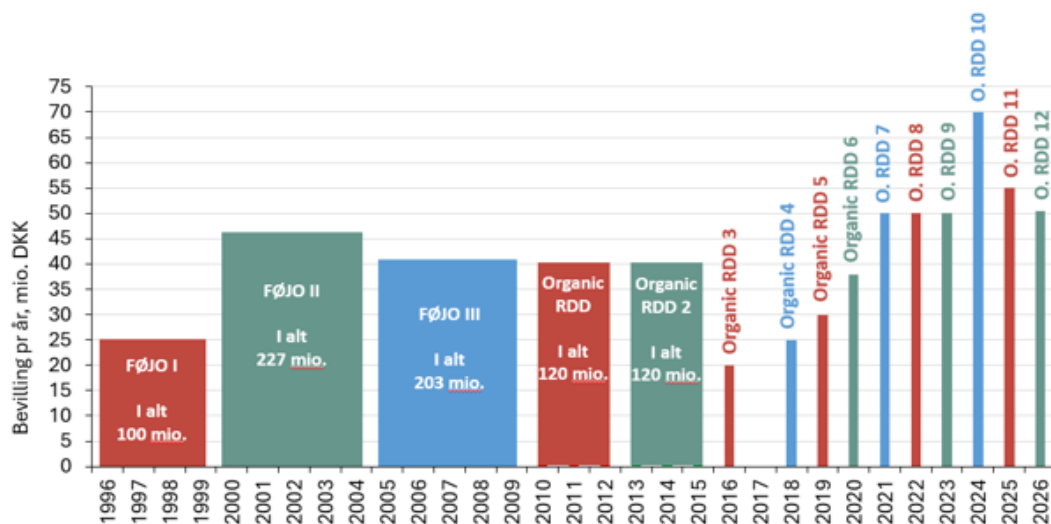
- Økologien bevarer sin førerposition og en høj troværdighed
- Økologien forsyner markedet og imødekommer forbrugernes efterspørgsel
- Økologien styrker sit bidrag til samfundets behov for beskyttelse af klima og miljø, natur og biodiversitet, drikkevand, sundhed, dyrevelfærd samt landdistriktsudvikling

BEHOV FOR STABILE BEVILLINGER PÅ ET HØJT NIVEAU

Bevillingen til det økologiske forskningsprogram Organic RDD var i 2024 på 70 mio. kr., men faldt i 2025 og 2026 til hhv. 55 og 50,5 mio. kr. Desuden har bevillingerne været 1-årige, hvilket svækker muligheder for langsigtede og brede forskningsprojekter. Det ønsker vi at genoprette og styrke – både i lyset af regeringsgrundlaget og på baggrund af væsentlig flere ansøgninger. Vi foreslår derfor, at bevillingen i 2027 igen bliver på 70 mio. kr. – stigende over 4 år til hhv. 80 (2028) 90 (2029) og 100 mio. kr. (2030). Hvis bevillingen gives som en 4-års bevilling i Finansloven for 2027, vil det styrke landbrugerne, industrien og forskerne, så de kan planlægge bedre og mere langsigtede projekter.

Forslag: Bevilling til økologisk forskning i regi af ICROFS på 340 mio. kr. i perioden 2027 – 2030.

Bevillinger til forskning i økologisk jordbrug via ICROFS og Organic RDD programmet, mio. kroner.

Note: Årene 1996 til 2015 er inklusive bevillinger til drift af sekretariat

INNOVATION, VÆKST OG TROVÆRDIGHED

VI INDDRAGER LANDMÆND, VIRKSOMHEDER OG FORBRUGERE I FORSKNINGEN

ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer) koordinerer det danske forskningsprogram Organic RDD med fokus på økologi. De økologiske forskningsprogrammer har været en hjørnesten i udviklingen af nye produkter og metoder i den økologiske sektor. ICROFS prioriterer, at forskningen skal være praksisnær og udføres i et tæt samarbejde med landmænd, rådgivere, virksomheder, myndigheder og forbrugere. Inddragelse af brugerne i forskningen og ICROFS' fokus på formidling sikrer en kort vej mellem ny viden og dens implementering i praksis.

ICROFS' forskningsstrategi er udarbejdet med bred inddragelse af erhverv, industri, organisationer, forbrugere, forskningsmiljøer og myndigheder. Strategien adresserer de centrale udfordringer og potentialer i økologisk jordbrug og fødevarer-systemer og udpeger **seks fokusområder**:

- **Økologien som levevej**
- **Marked og forbrug**
- **Kredsløb og cirkulær bioøkonomi**
- **Sundhed og velfærd**
- **Klima og miljø**
- **Biodiversitet**

Nedenfor vises eksempler på, hvordan viden fra Organic RDD projekter bidrager til udvikling af økologien.

Øget afgrødeproduktion via plantebaseret gødning af kløvergræs

Projektet CloverValue vil udvikle brugen af økologisk kløvergræs til biogasproduktion som et middel til at øge økologioplægning og reducere N-udvaskning til vandmiljøet. CloverValue udvikler plantebaserede gødninger, undersøger værdikædens barrierer og drivkræfter, og evaluerer den biogene kulstofstrøm. CloverValues mål er, at den økologiske planteproduktion kan vokse og have tilstrækkelig adgang til næringsstoffer uden afhængighed af husdyrproduktionen.

Optimering af målrettede tiltag til fremme af biodiversitet

Mange økologiske landmænd vil gerne fremme biodiversitet på bedriften. Men hvilke tiltag skal han/hun vælge, hvor skal de placeres på bedriften, og er der praktiske hensyn at tage lokalt og regionalt? Organic RDD-projektet Organic+ bruger computersimulering, feltobservationer og involvering af landmænd til at udpege tiltag, som bedst understøtter biodiversitet lokalt og regionalt.

Protein fra lokalt dyrkede bælgfrugter og mikroalger til kyllinger

Organic RDD-projektet ProLocAL erstatter importeret soja med protein fra lokalt producerede mikroalger til økologisk slagtefjerkræ og forbedrer foderets samlede næringsværdi ved at supplere med protein fra bælgplanter, der kan dyrkes lokalt af fjerkræproducenter. Projektet forbedrer økologisk kyllingekøds klimaaftryk ved at fodre kyllingerne med lokalt producerede afgrøder og mikroalger – uden at det går ud over smag, tekstur eller kødets kvalitet.

ICROFS
Internationalt Center for Forskning
i Økologisk Jordbrug og Fødevarer